

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v právnej veci žalobcu: **T., a.s., B., IČO: X.**, zastúpený advokátom *JUDr. M. O.*, Advokátska kancelária M., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Žiline, Námestie požiarnikov 1, 010 01 Žilina**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 28. augusta 2009 č. KRHZ-522-1/2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 20S 76/2009-39 zo dňa 18. mája 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 20S 76/2009-39 zo dňa 18. mája 2010 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného z 28. augusta 2009 č. KRHZ-522-1/2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť náhradu trov konania v sume 132 € do rúk jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného uvedené v záhlaví tohto rozsudku mal preukázané, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím zo dňa 28. augusta 2009, č. KRHZ-522-1/2009 potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného

zboru v M. zo dňa 17.6.2009 č. ORHZ-1304/2009, ktorým žalobcovi ako orgán štátnej správy prvého stupňa uložil pokutu vo výške 4.000 € za porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z § 4 písm. h/ a § 8 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 314/2001 Z.z.“), ktorého porušenia sa žalobca dopustil tým, že v stanovenej lehote nesplnil opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov uložených orgánom ŠPD pri vykonávaní komplexnej protipožiarnej kontroly dňa 14.8.2008 a tým, že ku dňu 5.3.2009 znížil početný stav členov závodného hasičského zboru bez predchádzajúceho písomného rozhodnutia Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru.

Krajský súd zo správneho spisu zistil, že prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 4.000 € z dôvodu 1/ neodstránenie nedostatkov uvedených v zápisnici z komplexnej protipožiarnej kontroly vyhotovenej dňa 14.8.2008, a to v časti III. bodu 4. a 5., hoci termín odstránenia nedostatkov bol stanovený do 31.12.2008 a z dôvodu 2/ zistenia, že žalobca ku dňu 5.3.2009 znížil početný stav členov závodného hasičského zboru bez predchádzajúceho súhlasu – rozhodnutia Krajského riaditeľstva HaZZ na počet 0. Konštatoval, že skutkovo bolo preukázané, že došlo k faktickému zániku závodného hasičského zboru z toho dôvodu, že všetci členovia tohto hasičského zboru adresovali žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 Zákonníka práce. Poukázal na to, že súčasťou správneho spisu je aj uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 1R 1/2009-897 zo dňa 3.3.2009, ktorým súd rozhodol o začatí reštrukturalizačného konania voči dlžníkovi T., a.s., a rozhodnutie Okresnej správy ZPO z 3.11.1992 č. PO-1200/1-1992 o určení početného stavu jednotky PO, ktorým bol určený početný stav závodného požiarneho zboru z povolania subjektu T., D. na 13 pracovníkov. Z výsluchu právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní súdu dňa 18.5.2010 krajský súd zistil, že žalobca doposiaľ nedoplnil početný stav závodného hasičského zboru v súlade s určením početného stavu jednotky PO zo dňa 3.11.1992 a ani nepožiadaval Krajské riaditeľstvo HaZZ o súhlas so zrušením hasičskej jednotky alebo znížením početného stavu jej zamestnancov alebo členov v zmysle § 31 ods. 4 zákona č. 314/2001 Z.z..

Podľa názoru krajského súdu prvostupňový správny orgán správne postupoval, keď zníženie počtu členov hasičskej jednotky – stále stanovený na 13 pracovníkov, považoval za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 59 ods. 2 písm. c/ zákona č. 314/2001 Z.z., keďže v konaní bolo preukázané, že k 5.3.2009 hasičská jednotka žalobcu nemala ani jedného člena. Námietku žalobcu, že nerozhodol o znížení členov hasičskej jednotky, ale sa to stalo faktickým konaním jej pracovníkov, ktorí okamžite skončili pracovný pomer, považoval za nedôvodnú. Krajský súd zastával názor, že nie je potrebné, aby bolo formálne vydané rozhodnutie dotknutej právnickej osoby o znížení stavu členov alebo zrušení hasičskej jednotky tak, ako to uviedol žalobca v žalobe. Mal za to, že z pohľadu naplnenia cieľov zákona č. 314/2001 Z.z. je potrebné zaujať názor, že tým, že žalobca neurobil žiadne kroky na to, aby opätovne zabezpečil chod hasičskej jednotky v stanovenom počte 13 pracovníkov a akceptoval stav, ktorý nastal potom, čo všetci členovia hasičského zboru okamžite skončili pracovný pomer ku dňu 5.3.2009, jednoznačným spôsobom prejavil svoju vôľu navonok konkludentným spôsobom. Poukázal na to, že i keď nebolo možné okamžite nahradiť všetkých členov inými alebo predložiť Krajskému riaditeľstvu HaZZ analýzu vzniku nebezpečenstva požiaru podľa reálnej situácie (§ 1 ods. 4 vyhl. č. 611/2006 Z.z.), avšak do rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žiadna náprava zo strany žalobcu nenastala a aj v konaní pred krajským súdom protiprávny stav stále trval, teda žalobca doposiaľ neurobil žiadne opatrenia smerujúce k naplneniu potrebného počtu pracovníkov hasičskej jednotky a ani nepodal návrh na zrušenie hasičskej jednotky, či zníženie počtu jej členov a ani nepredložil analýzu vzniku nebezpečenstva požiarov, hoci sám uviedol, že k zmenám v nebezpečenstve vzniku požiaru na jeho strane došlo. Krajský súd posudzujúc vznik

protiprávneho stavu považoval za irelevantné, či táto skutková situácia vznikla zavinene zo strany žalobcu. Taktiež považoval za irelevantné námietky žalobcu, že došlo k zníženiu výroby o 70 až 80% a preto zanikla potreba hasičskej jednotky, keďže žalobca mal postupovať v súlade so zákonom č. 314/2001 Z.z. a vyhl. č. 611/2006 Z.z., ktoré stanovujú procesný postup pri zmene počtu členov hasičských jednotiek alebo pri ich zrušení, a teda ak žalobca poukazoval na to, že v jeho závode došlo k zmenám, a to najmä v dôsledku zníženia objemu výroby, mal postupovať v súlade so zákonom a jeho vykonávacou vyhláškou a požiadať Krajské riaditeľstvo HaZZ o zrušenie alebo zníženie počtu členov hasičského zboru a nie zotrvať v protiprávnom stave. Za irelevantnú taktiež považoval jeho námietku porovnávania stavu v objekte jeho spoločnosti s inými objektmi. Krajský súd neakceptoval ani námietku žalobcu, že výška pokuty je vzhľadom na skutkový stav zjavne nedôvodná a šikanózna a v súčasnom stave pre žalobcu likvidačná. Konštatoval, že samotné kritériá, z ktorých vychádzali oba správne orgány pri určovaní výšky pokuty sú podrobne uvedené v odôvodneniach ich rozhodnutí a najmä rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu jasne osvetlilo dôvody, ktoré boli relevantné pre uloženie pokuty v stanovenej výške.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu sú v medziach žaloby v súlade so zákonom, a preto podľa § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol.

Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnil, majúc za to, že mu patrí náhrada trov konania vzhľadom na jeho úspech v tomto konaní.

Proti rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne nesprávny, trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj nedostatočne zisteného skutkového stavu. Vytýkal súdu prvého stupňa, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, skutkové závery vyslovil v rozpore s obsahom spisu, dôkazy a skutočnosti posudzoval jednostranne, navyše jasne nevysvetlil, ktoré skutočnosti mal z ktorých dôkazov preukázať a ktoré nie, ako aj, že ustanovenia zákona aj skutočnosti si vyložil v neprospech žalobcu, pričom pri svojom rozhodovaní ignoroval viaceré rozhodné skutočnosti. V prvom rade považoval za nesprávny záver krajského súdu, že spoločnosť žalobcu je nesporne právnym nástupcom právnickej osoby „T., D.“, s poukazom na to, že v správnom konaní nebol produkovaný žiaden relevantný dôkaz o tejto zásadnej skutočnosti. Zdôraznil, že ich spoločnosť vznikla dňa 1.2.1995 ako novozaložená právnická osoba. Namietal, že správny orgán v správnom konaní zmätočne tvrdil, že išlo iba o zmenu právnej formy, resp. ich priamo zavádzal, že predchádzajúce rozhodnutie z roku 1992 zaväzuje ich spoločnosť. Poukázal na to, že spoločnosť T., a.s., pritom vznikla dňa 29.4.1992, naďalej existuje, pričom v súčasnosti vystupuje pod obchodným menom H., a.s., v likvidácii. Uviedol, že v danej veci ide o dva samostatné právne subjekty, ktoré existujú. Zdôraznil, že rozhodnutie o zriadení závodného požiarneho zboru dňa 3.11.1992 nezaväzuje ich spoločnosť, ale spoločnosť H., a.s., v likvidácii, pretože ich spoločnosť vznikla až v roku 1995 a navyše nie je právnym nástupcom spoločnosti T., a.s., z uvedeného dôvodu OR HaZZ nemôže kontrolovať v ich spoločnosti plnenie povinnosti podľa zákona č. 314/2001 Z.z., pretože neexistuje rozhodnutie, ktoré by v ich spoločnosti zriadilo závodný hasičský útvar. Vytýkal správne orgánu ako aj krajskému súdu, že si vôbec nepreverili právnú subjektivitu účastníka konania. Nesúhlasil so záverom krajského súdu, že konkludentne vyslovil súhlas so znížením stavu členov závodného hasičského zboru. Uviedol, že OR HaZZ podľa § 8 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z.z. môže pokutu uložiť iba v prípade, ak povinný subjekt sám iniciatívne rozhodne o znížení

stavu členov závodného hasičského zboru alebo tento zbor svojím rozhodnutím priamo zruší, nie však v prípade, že všetci zamestnanci zaradení do jednotky závodného hasičského zboru okamžite skončia svoj pracovný pomer, v dôsledku čoho ich objektívne nie je možné z prevádzkových dôvodov v zamestnaní ihneď nahradiť. Poukázal na to, že ich spoločnosť nikdy neprijala žiadne rozhodnutie o znížení početného stavu členov závodného hasičského zboru, resp. o zrušení tohto zboru, ako aj na to, že po vzniku uvedenej situácie, ich spoločnosť vykonala všetky dostupné opatrenia za účelom zabezpečenia protipožiarnej bezpečnosti z existujúcich zamestnaneckých zdrojov. Dôvodil, že právne predpisy z oblasti verejného práva a najmä zákonné podmienky pre uloženie pokuty ako administratívnoprávnej sankcie treba vykladať vždy reštriktívne a v prospech subjektu a nie naopak – extenzívne a neprospech subjektu. Nesúhlasil s argumentáciou žalovaného správneho orgánu ako aj súdu prvého stupňa, pokiaľ neprihliadli na jeho námietky týkajúce sa zníženia výroby o 70 až 80 % , čím došlo k výraznej zmene pomerov v objektoch spoločnosti a súčasne k zníženiu nebezpečenstva vzniku požiaru vo výrobnej prevádzke spoločnosti, čím ďalšie zachovanie hasičského zboru stratilo akékoľvek opodstatnenie, ako aj, že prevažná časť prevádzok podobných parametrov v M. nemá zriadenú žiadnu hasičskú jednotku a OR HaZZ i žalovaný tento stav dlhodobo akceptujú. Uloženú pokutu vo výške 4.000 € považoval vzhľadom na skutkový stav za zjavne nedôvodnú a šikanóznou. Súčasne uviedol, že OR HaZZ ako aj žalovaný svojím postupom preukazujú, že majú snahu skôr sankcionovať subjekty ako pôsobiť v rámci požiarnej prevencie, ako aj že v súčasnom stave reštrukturalizácii ich spoločnosti je výška uloženej pokuty likvidačná, ktorou skutočnosťou sa ani krajský súd dostatočne nezaoberal.

Žalovaný správny orgán navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z jeho vecne a právne správnych dôvodov potvrdiť. Nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c ods. 1 v spojení s §§ 211 a nasl., postupom podľa § 250ja ods. 2 a dospel k záveru, že odvolanie v danej veci je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a súčasne jeho zrušenia a vrátenia veci mu na ďalšie konanie, ktorým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o uložení sankcie za porušenie zákona č. 314/2001 Z.z., a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný s konečnou platnosťou rozhodol o uložení sankcie za porušenie povinností podľa zákona č. 314/2001 Z.z..

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 314/2001 Z.z. tento zákon upravuje podmienky na ochranu života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia pred požiarimi

a ustanovuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku ochrany pred požiarmi a hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác pri požiaroch, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

Tento zákon ďalej upravuje a) povinnosti ústredných orgánov štátnej správy a ďalších ústredných orgánov (ďalej len "ústredné orgány"), obcí, právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb na úseku ochrany pred požiarmi, b) požiadavky na odbornú prípravu a odbornú spôsobilosť na výkon činností na úseku ochrany pred požiarmi, c) výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, d) druhy hasičských jednotiek, ich zriaďovanie a povinnosti pri zdolávaní požiarov a vykonávaní záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, e) poskytovanie pomoci pri zdolávaní požiarov, f) úlohy Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky (ďalej len "Dobrovoľná požiarňa ochrana") a iných občianskych združení na úseku ochrany pred požiarmi, g) sankcie za porušovanie povinností vyplývajúcich z predpisov o ochrane pred požiarmi.

Podľa § 4 písm. h/ zákona č. 314/2001 Z.z. právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ na účely predchádzania vzniku požiarov je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak splniť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov uložené orgánom vykonávajúcim štátny požiarň dozor alebo obcou v nimi určených lehotách.

Podľa § 8 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z.z. právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ nesmie, ak tento zákon neustanovuje inak zrušiť hasičskú jednotku alebo znížiť jej početný stav alebo materiálno-technické vybavenie bez predchádzajúceho písomného rozhodnutia krajského riaditeľstva.

Podľa § 59 ods. 2 písm. h/ a c/, ods. 6, 7 zákona č. 314/2001 Z.z. okresné riaditeľstvo môže uložiť pokutu do 16.596 eur právnickej osobe a fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorá poruší povinnosť ustanovenú v tomto zákone tým, že: c/ nezriadi hasičskú jednotku, ak tak rozhodlo krajské riaditeľstvo, nezabezpečí jej pripravenosť a akcieschopnosť, zruší hasičskú jednotku alebo zníži jej početný stav bez súhlasu krajského riaditeľstva, h/ nesplní povinnosti vyplývajúce pre ňu z opatrení uložených orgánom vykonávajúcim štátny požiarň dozor alebo obcou.

Pri určovaní pokuty sa prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah spôsobenej škody.

Uložením pokuty podľa odsekov 1 až 4 zostáva nedotknutá zodpovednosť právnickej osoby a fyzickej osoby - podnikateľa za spôsobenú škodu a postih jej zamestnancov podľa osobitných predpisov.

Podľa § 73 zákona č. 314/2001 Z.z. na rozhodovanie podľa § 25 ods. 1 písm. c) až e), § 44 ods. 2, § 45 ods. 1, § 46 písm. d) a § 47 tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov).

Podľa § 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť

k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Odvolačný súd v preskúvanej veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci nezistili skutkový stav správne, a preto ich rozhodnutia je treba považovať za predčasné a súčasne sa dopustili takej procesnej vady, ktorá môže mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa nepostupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu, *či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia* (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Povinnosťou súdu v preskúvavacom konaní je posudzovať zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, predmetom ktorého je uloženie administratívnej sankcie, súčasne aj v zmysle zásady č. 6 Odporúčania Výboru ministrov č. (91)1 o správnych sankciách zo dňa 13.02.1991, podľa ktorej vo vzťahu k ukladaniu správnych sankcií

je potrebné aplikovať aj nasledovné zásady: každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný dostatočný čas na prípravu prípadu, s tým, že do úvahy sa vezme zložitosť veci ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, **osoba, prípadne jej zástupca, má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá) predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie**, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Odvolaací súd z predloženého spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis zistil, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím zo dňa 28. augusta 2009, č. KRHZ-522-1/2009 potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v M. zo dňa 17.6.2009 č. ORHZ-1304/2009, ktorým žalobcovi uložil pokutu vo výške 4.000 € za porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z § 4 písm. h/ a § 8 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z.z., ktorého porušenia sa žalobca dopustil tým, že v stanovenej lehote nesplnil opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov uložených orgánom ŠPD pri vykonávaní komplexnej protipožiarnej kontroly dňa 14.8.2008 a tým, že ku dňu 5.3.2009 znížil početný stav členov závodného hasičského zboru bez predchádzajúceho písomného rozhodnutia Krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru. Ďalej odvolací súd zistil, že Okresné riaditeľstvo HaZZ v M. vykonalo u žalobcu dňa 14.8.2008 komplexnú protipožiarňu kontrolu, o výsledku ktorej bola spísaná zápisnica, z ktorej vyplynulo, že v kontrolovanom subjekte boli zistené požiarne nedostatky spísané v 9 bodoch a súčasne, že bola uložená lehota na zabezpečenie odstránenia zistených požiarňych nedostatkov uvedených v tejto zápisnici tak, že nedostatky v bodoch 1, 2, 7, 8 do 30.11.2008 a v bodoch 3, 4, 5, 6, 9 do 31.12.2008. Dňa 6.5.2009 Okresné riaditeľstvo HaZZ v M. vykonalo u žalobcu protipožiarňu kontrolu, o výsledku ktorej bola spísaná zápisnica, z ktorej vyplynulo, že v kontrolovanom subjekte bolo zistené, že opatrenia uložené pri protipožiarňej kontrole dňa 14.8.2008 boli splnené v celom rozsahu v bodoch 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 a neboli splnené v bodoch 4, a 5, pričom v bode 5 boli nedostatky z odbornej prehliadky odstránené čiastočne v priestore striekarne v striekacích boxoch a súčasne, že pri vykonávaní následnej protipožiarňej kontroly boli zistené nové nedostatky v bode 1/ a to: kontrolovaný subjekt ku dňu 5.3.2009 znížil početný stav členov závodného hasičského zboru bez súhlasu krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru (0 členov) čo je v rozpore s § 31 ods. 4 zákona č. 314/2001 Z.z.. Súčasťou zápisnice bolo oznámenie, že Okresné riaditeľstvo HaZZ v M. dňom prerokovania zápisnice začína voči kontrolovanému subjektu – žalobcovi, správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa § 59 zákona č. 314/2001 Z.z. a v časti VI. zápisnice označenej ako vyjadrenie štatutárneho orgánu alebo zodpovedného zástupcu kontrolovaného subjektu k zisteným nedostatkom a uloženým opatreniam bolo uvedené „Písomné vyjadrenie zašleme do 30.6.“. Za kontrolovaný subjekt zápisnicu podpísal člen predstavenstva. Žalobca vo vyjadrení k zistenému nedostatku uviedol, že ich spoločnosť vôbec neznižila početný stav členov závodného hasičského zboru a ani tento zbor nikdy svojím rozhodnutím nezrušila.

Treba súhlasiť s konštatovaním žalovaného, že zodpovednosť u právnických osôb za správny delikt sa zakladá na zásade objektívnej zodpovednosti, ktorá vyplýva aj z ustanovení zákona č. 314/2001 Z.z..

Odvolaací súd taktiež zastáva názor, že v administratívnom konaní, predmetom ktorého je zisťovanie správneho deliktu a uloženie sankcie zaň, je podstatné, či účastník správneho konania, ktorý sa mal svojím postupom dopustiť porušenia zákona, správny delikt spáchal a podmienky za ktorých k spáchaniu došlo, ako aj, že následky ním vzniknuté môžu mať vplyv na výšku sankcie, ktorú zákon predpokladá za spáchanie správneho deliktu.

V správnom konaní správny orgán konajúci podľa ustanovenia § 73 zákona č. 314/2001 Z.z. postupuje podľa ustanovení správneho poriadku, a preto povinnosťou žalovaného správneho orgánu bolo v predmetnom konaní zistiť skutočný stav vo veci a pritom postupovať v súčinnosti s účastníkom tohto konania – žalobcom. Inštitút súčinnosti je ustanovený na viacerých miestach správneho poriadku (§ 3 ods. 2, § 33 ods. 2, § 56) a vyjadruje vzájomnú jednotu práv a povinností. Účastník správneho konania má nielen právo navrhnovať dôkazy, ale na potvrdenie správnosti svojho tvrdenia má súčasne aj povinnosť dôkazy správneho orgánu predkladať, nesplnenie tejto povinnosti má za následok neunesenie jeho dôkaznej povinnosti podmieňujúcej výsledok konania. Nesplnenie si tejto povinnosti však nezabavuje správny orgán zistiť vo veci skutočný stav, keďže túto povinnosť správneho orgánu ukladá zákonodarca v ustanovení § 32 ods. 1 správneho poriadku. Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti a postupuje v súlade so správnym poriadkom aj keď účastník správneho orgánu je nečinný a správneho orgánu nenavrhuje alebo nepredkladá žiadne dôkazy a k veci samej sa žiadnym spôsobom nevyjadruje. Účastník má právo vyjadrovať sa k podkladom v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je predísť neskorším možným námietkam účastníka, ktoré by mohli viesť k prietahom v konaní alebo iným komplikáciám. Správny orgán v konaní môže pokračovať a teda vydať rozhodnutie, ak účastník sa svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane nečinný. Pokiaľ správny orgán vydal rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa pred rozhodnutím, ide o procesné pochybenie správneho orgánu a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Posúdenie súdu v preskúmvacom konaní, či takéto procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou, ktorá spôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, je podmienené konkrétnymi okolnosťami toho ktorého prípadu.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd mal v danej veci preukázané, že prvostupňový správny orgán žalobcovi oznámil začatie správneho konania (v zápisnici o výsledku protipožiarnej kontroly zo dňa 6.5.2009) a správne ho vyzval na vyjadrenie sa k veci, pričom zo zápisnice nevyplýva, že by ho vyzval na navrhnutie alebo predloženie dôkazov s poučením o jeho procesných právach. Podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo aj rozhodnutie Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany M. z 3.11.1992 č. Po-1200/1-1992 o určení početného stavu jednotky PO, ktorým bol subjektu T., D. určený početný stav závodného požiarneho zboru z povolania na 13 pracovníkov. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by správne orgány oboch stupňov žalobcu v správnom konaní v danej veci poučili o jeho procesných právach, predovšetkým o práve navrhnovať alebo predkladať dôkazy, oboznamovať sa s listinnými podkladmi zadováženými v správnom konaní ako aj o jeho práve vyjadriť sa k vykonaným dôkazom pred vydaním rozhodnutia. Teda zo spisu ani nevyplýva, že by správne orgány oboch stupňov umožnili žalobcovi oboznámiť sa s rozhodnutím Okresnej správy ZPO M. zo dňa 3.11.1992, a to napriek tomu, že vo vyjadrení zo dňa 29.5.2009 k zistenému nedostatku uvedenému v zápisnici o protipožiarnej kontrole zo dňa 6.5.2009 uviedol, že ich spoločnosť vôbec neznižila početný stav členov závodného hasičského zboru a ani tento zbor nikdy svojím rozhodnutím nezrušila. Nemožno súhlasiť s tvrdením správnych orgánov, že kontrolou dňa 6.5.2009 bolo zistené, že kontrolovaný subjekt ku dňu 5.3.2009 znížil početný stav členov závodného hasičského zboru bez súhlasu krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru (0 členov) vychádzajúc z vyššie uvedeného rozhodnutia Okresnej správy ZPO M. zo dňa 3.11.1992. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že určený početný stav závodného požiarneho zboru z povolania na 13 pracovníkov bol určený subjektu T., D.. Z administratívneho spisu

prítom nevyplýva na základe čoho dospeli správne orgány k zisteniu, že žalobca je právnym nástupcom subjektu T., D.. Touto skutočnosťou bolo povinnosťou správnych orgánov sa zaoberať z úradnej povinnosti ako základný predpoklad určenia zodpovednosti žalobcu za porušenie právnej povinnosti pri administratívnom trestaní. Neobstojí tvrdenie žalovaného uvedené vo vyjadrení sa k odvolaniu, že orgány hasičského a záchranného zboru nie sú povinné pri zmene vlastníckych (užívacích) práv alebo pri zmene iných pomerov v objektoch a priestoroch právnickej osoby opätovne určovať podnikateľskému subjektu povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi, ako aj, že žalobca za celé obdobie svojej činnosti nespochybňoval svoje povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi a nenamietal nezákonnosť závodného požiarneho zboru. Určenie povinnosti početného stavu závodného požiarneho zboru z povolania na 13 pracovníkov rozhodnutím Okresnej správy ZPO M. zo dňa 3.11.1992 bolo uložené subjektu T., D. a táto povinnosť nemohla prejsť na žalobcu len v dôsledku toho, že podniká v priestoroch uvedeného subjektu, keďže povinnosť bola uložená tomuto subjektu – právnickej osobe a nie priestorom v nehnuteľnostiach patriacich do jej vlastníctva. Zo spisu správnych orgánov žiadnym spôsobom nevyplýva, že je právnym nástupcom subjektu T., D., a teda, že sa dopustil porušenia povinnosti podľa § 8 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z.z..

Vzhľadom na uvedené odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že žalovaný správny orgán nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi, vo veci nebol zistený riadne skutkový stav a zo skutkových okolností nebol vyvodený správny právny názor. Súčasne je potrebné vytknúť správny orgánom oboch stupňov, že v konaní sa dopustili takej procesnej vady, ktorá by mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia. Na základe výkladu právnej normy § 33 správneho poriadku v intenciách logického a rozumného uváženia vôľou zákonodarcu bolo, aby účastník správneho konania sa oboznámil s dôkazmi, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, ktoré boli v správnom konaní vykonané správny orgánom. Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzali zo skutkových zistení, ktoré nemuseli byť účastníkovi správneho konania – žalobcovi, známe, pretože podkladom pre rozhodnutie bolo aj rozhodnutie Okresnej správy zboru požiarnej ochrany M. zo dňa 3.11.1992 č. PO -1200/1-1992. Z administratívneho spisu avšak nevyplýva, že správny orgán prvého stupňa resp. žalovaný v danej veci žalobcovi ako účastníkovi správneho konania umožnili sa vyjadriť k podkladom resp. k dôkazom pred vydaním rozhodnutia vo veci. Uvedený postup žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu treba považovať za takú vadu, ktorá podmieňuje zákonnosť rozhodnutia o uložení administratívnej sankcie.

Odvolací súd z uvedených dôvodov preskúmajúc napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov namietaných žalobcom v odvolaní, dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa žalobu zamietol, nerozhodol vo veci v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd o náhrade trov konania rozhodoval v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 a s § 250k ods. 1 a s § 151 ods. 1, 2. Žalobcovi priznal náhradu trov konania, pretože bol v konaní úspešný. Priznal mu náhradu trov konania, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku za žalobu a odvolanie v celosti 132 € (2x 66), ktorá skutočnosť vyplýva zo spisu a nepriznal mu náhradu trov konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, pretože ich vyčíslenie súdu nepredložil v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 2.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 23. februára 2011

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth